

1 Zakon o gospodarskih javnih službah /ZGJS/

1.1 Uvodna pojasnila

V skladu z določilom 61. člena ZLS 'občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe).'

Opravljanje lokalnih javnih služb zagotavlja občina:

- neposredno v okviru občinske uprave,
- z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij,
- z dajanjem koncesij,
- z vlaganjem lastnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava.

Način in oblike izvajanja gospodarskih javnih služb določa **Zakon o gospodarskih javnih službah /ZGJS/** (Uradni list RS, št. 32/1993, 30/1998). ZGJS določa, da se njegove določbe uporabljajo, če s posebnim zakonom posamezna vprašanja niso drugače urejena. (10. člen)

1.2 Odločanje v upravnih stvareh na prvi stopnji po Zakonu o gospodarskih javnih službah /ZGJS/

a) Varstvo uporabnikov javnih dobrin

Za posamezno ali več gospodarskih javnih služb ustanovijo lokalne skupnosti telesa za varstvo uporabnikov javnih dobrin. Omenjena telesa sestavljajo predstavniki uporabnikov javnih dobrin. (14. člen) Telesa dajejo pripombe in predloge v zvezi z izvajanjem gospodarskih javnih služb pristojnim organom lokalne skupnosti, ki so jih dolžni o svojih stališčih in ukrepih obvestiti. Sestavo, delovno področje ter podrobnejše pravice telesa za varstvo uporabnikov javnih dobrin določi akt o njegovi ustanovitvi, s katerim se določi tudi organ, ki opravlja zanj administrativno strokovna opravila. (15. člen)

Uporabnik storitev javne službe lahko v primeru kršitve dolžnosti sklenitve pogodbe s strani izvajalca gospodarske javne službe od pristojnega organa lokalne skupnosti zahteva izdajo **odločbe**, s katero naj ta odloči o njegovi pravici, za katero meni, da je kršena, in naloži izvajalcu ustrezno ravnanje. (16. člen)

b) Koncesionirana javna služba

ZGJS kot način izvajanja gospodarske javne službe predvideva tudi koncesijo. Koncesija je oblika zasebnega izvajanja javne službe. Koncesija je posebno dovoljenje in pooblastilo, ki ga da država ali lokalna skupnost osebi zasebnega prava za izvajanje javne službe.

S podelitvijo koncesije nastane koncesijsko razmerje, v katerem nastopata koncedent (lokalna skupnost, ki podeli koncesijo) in koncesionar (oseba zasebnega prava, ki izvaja javno službo). Koncesionar je lahko fizična ali pravna oseba, če izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesionirane gospodarske javne službe. Če zakon ne določa drugače, je lahko koncesionar tudi tuja oseba. (30. člen) Katero gospodarsko javno službo je možno opravljati na podlagi koncesije, določa zakon ali odlok lokalne skupnosti. (29. člen)

Pridobivanje koncesionarjev

Pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar, so podlaga za kasnejši javni razpis, s katerim koncedent pridobi koncesionarja. Podlaga za javni razpis je koncesijski akt, s katerim se določita tudi oblika in postopek javnega razpisa. Javni razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. (36. člen) O izbiri koncesionarja odloči koncedent (občinska uprava) z **upravno odločbo**. (37. člen)

c) Vlaganje javnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava

Lokalna skupnost lahko zagotovi opravljanje javne gospodarske službe tudi z vlaganjem javnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega kapitala. (6. člen) Za vloženi javni kapital se štejejo denar, stvari in vrednostni papirji. (54. člen)

Odločitev o vlaganju javnega kapitala sprejme vlagatelj ali organ, ki ga vlagatelj (lokalna skupnost) za to pooblasti. Na podlagi sprejete odločitve se izvede javni razpis za pridobivanje zainteresiranih oseb zasebnega prava. (55. člen) Odločitev o vlaganju javnega kapitala lahko vlagatelj sprejme tudi na podlagi prejete vloge zainteresirane osebe zasebnega prava. V tem primeru mora vlagatelj pred sprejemom odločitve namero objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije in s tem omogočiti drugim zainteresiranim osebam, da vložijo vloge za vlaganje javnega kapitala. (56. člen) O izbiri osebe zasebnega prava na podlagi javnega razpisa in na podlagi vloge o zainteresiranosti odloči vlagatelj ali od njega pooblaščen organ z **upravno odločbo**. (57. člen)